

ที่ วท ๖๕๐๐/๐๑/๗๒๘

๗ มีนาคม ๒๕๕๖

สำนักงาน ก.พ.ร.

รับที่ ๐๔๒๐๑

วันที่ ๑๘ ต.ค. ๒๕๕๖

เวลา

เรื่อง ขอหารือเกี่ยวกับการใช้รายนต์สำนักงานของผู้บริหารองค์การมหาชน

เรียน เลขาธิการ ก.พ.ร.

อ้างถึง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน และ หลักเกณฑ์การกำหนดเบี้ยประชุม และผลประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการที่ปรึกษา และอนุกรรมการองค์การมหาชนตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๗

ศูนย์ความเป็นเลิศฯ ได้รับข้อหารือเกี่ยวกับการใช้รายนต์สำนักงานของผู้อำนวยการ ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติราชการ จากการพิจารณาหลักเกณฑ์ฯ ตามที่อ้างถึงข้อที่ว่าด้วยประโยชน์ตอบแทนอื่นที่เป็นตัวเงิน (cash allowance) ตามหลักการดังกล่าว คำว่า “ค่าพาหนะ” โดยเป็นต้นเข้าใจว่าเป็นค่าพาหนะในการเดินทางส่วนตัวของผู้อำนวยการ มิใช่เป็นการเดินทางไปปฏิบัติราชการ ดังนั้น หากเป็นการเดินทางไปปฏิบัติราชการให้กับองค์การมหาชน ผู้อำนวยการย่อมมีสิทธิที่จะใช้รายนต์ขององค์การมหาชน หรือเบิกจ่ายค่าเดินทางไปราชการได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาข้อหารือในประเด็นเกี่ยวกับการใช้รายนต์ขององค์การมหาชน ในการเดินทางเพื่อปฏิบัติราชการว่า ผู้อำนวยการมีสิทธิใช้รายนต์สำนักงานในการเดินทางเพื่อปฏิบัติราชการ ขององค์การมหาชนได้หรือไม่ เพียงใด ทั้งนี้เพื่อจัดได้ถูกต้องไป จัดเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนรศ ดำรงษ์)

ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์

ส่วนงานกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๔๔ ๔๓๒๕, ๐ ๒๖๔๔ ๙๕๓๓

โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๙๕๓๔

**หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของ
ผู้อำนวยการองค์การมหาชนและหลักเกณฑ์การกำหนดเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของ
ประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา และอนุกรรมการขององค์การมหาชน**

ด้วยคณะรัฐมนตรีจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์
ตอบแทนอื่นเป็นเครื่องมือ ใช้กับองค์การมหาชนในการกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่น
ของผู้อำนวยการ ตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และจะต้อง^{จะ}
กำหนดให้มีหลักเกณฑ์ของคณะรัฐมนตรีในการกำหนดให้คณะกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและ
ประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามมาตรา 26 ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ก.พ.ร. จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรี
เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน

1.1 หลักการในการกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

1) องค์การมหาชน หมายถึง องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน
พ.ศ. 2542 หน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ซึ่งมีภารกิจในการให้บริการสาธารณะ
ในลักษณะเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา 5 ตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542

2) องค์การมหาชนเป็นหน่วยงานของรัฐเมื่อเทียบหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ได้แก่ ส่วนราชการ
และรัฐวิสาหกิจ มีสถานะขององค์กรอยู่ระหว่างส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

3) ก.พ.ร. เป็นผู้มีอำนาจตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายในการประเมินค่างานและพิจารณา
จัดกลุ่มองค์การมหาชน ซึ่งพิจารณาจากองค์ประกอบ 3 มิติ คือ มิติความรับผิดชอบในการบริหารงาน
มิติประสบการณ์ของผู้บริหาร และมิติสถานการณ์ ผลจากการประเมินค่างานสามารถจัดกลุ่มองค์การ
มหาชนได้เป็น 3 กลุ่ม (รายละเอียดตามข้อ 1) ของ 1.3

4) ให้คณะกรรมการขององค์การมหาชนเป็นผู้มีอำนาจและรับผิดชอบในการกำหนด
อัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการตามช่วงอัตราค่าตอบแทนตามการจัดกลุ่ม
ขององค์การมหาชน ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง

5) อัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการองค์การมหาชน
ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

(1) ค่าตอบแทนพื้นฐาน เป็นค่าตอบแทนที่กำหนดเป็นอัตราต่ำสุด-สูงสุด ซึ่งจะ^{จะ}
แตกต่างกันไปตามกลุ่มองค์การมหาชน (รายละเอียดตามข้อ 2) ของ 1.3

(2) ค่าตอบแทนผนั่นแปร เป็นค่าตอบแทนที่ขึ้นกับผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ
(รายละเอียดตาม 1.4)

6) บัญชีอัตราเงินเดือนและอัตราเงินเดือนของเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กร
มหาชนไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการ เพราะผู้อำนวยการมาจากจะต้องเข้า
และออกตามวาระที่มีในสัญญาและข้อตกลงเป็นการเฉพาะตัวแล้ว ยังต้องรับผิดชอบต่อการบรรลุ
เป้าหมายขององค์กรมหาชนต่อคณะกรรมการโดยตรง ซึ่งต่างจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงาน
ในองค์กรมหาชนที่ผูกพันอยู่กับผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายภายใต้ ดังนั้น อัตราเงินเดือนของ
ผู้อำนวยการจึงไม่เป็นปัจจัยในการปรับอัตราเงินเดือนหรือการกำหนดบัญชีอัตราเงินเดือนและอัตรา¹
เงินเดือนของเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กรมหาชน

7) การกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการ ให้
คณะกรรมการคำนึงถึง

(1) สภาพกิจการขององค์กรมหาชน ความสามารถในการจ่ายค่าตอบแทน ความคุ้มค่า
ราคากลาง ความเสมอภาค ความยุติธรรม และไม่เป็นภาระงบประมาณด้านรายจ่ายประจำงบประมาณ
มากเกินควร

(2) รายได้ขององค์กรมหาชน

(3) คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ผลงานในอดีต และผลงานที่คาดหวัง
ที่ผู้อำนวยการจะสร้างให้แก่องค์กร

(4) ความจำเป็นขององค์กรมหาชนในแต่ละช่วงที่อาจจะต้องการผู้อำนวยการที่มี
คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เฉพาะด้าน ซึ่งในองค์กรมหาชนนี้ ๆ อาจจะมี
การกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนของผู้อำนวยการที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา

ทั้งนี้ ให้ใช้การเจรจาต่อรองเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่น
ที่เหมาะสมในช่วงของขั้นต่ำและขั้นสูงที่กำหนด

8) เงื่อนไขของการได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการ

(1) ให้องค์กรมหาชนกำหนดกรอบวงเงินรวมสำหรับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรสำหรับ
องค์กรมหาชน¹ เช่น เงินเดือน ค่าตอบแทน เป็นต้น ไว้ไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินอุดหนุน

¹ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรมหาชนฯ ในงบประมาณครั้งที่ 9/2551 วันอังคารที่ 23 ธันวาคม 2551 กำหนดว่า
กรอบวงเงินสำหรับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรสำหรับองค์กรมหาชน ตามติดตามรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547 นั้น หมายรวมถึง ค่าใช้จ่าย
ด้านบุคลากรที่เป็นไปตามสิทธิของบุคคล ได้แก่ 1) เงินเดือนและค่าจ้าง 2) ค่าสวัสดิการ เช่น เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร ค่ารักษาพยาบาล
ค่ารักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัว เงินประกันชีวิตและสุขภาพ ค่าตรวจสุขภาพประจำปี เงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินบำเหน็จ
เงินสงเคราะห์กรณีถึงแก่กรรม ค่าชดเชย เป็นต้น และค่าเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการองค์กรมหาชน

ประจำปี หากองค์การมหานครไม่สามารถดำเนินการให้อยู่ในกรอบงบเงินดังกล่าวได้ ให้นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นราย ๆ ไป²

(2) ในการสรรหาผู้อำนวยการขององค์การมหานคร เน้นควรให้รัฐมนตรีที่กำกับดูแลและคณะกรรมการองค์การมหานครกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต ตลอดจนกรอบงบเงินค่าตอบแทน แล้วแจ้งให้ ก.พ.ร. ทราบ ย่อหน้ารับสมัครผู้อำนวยการ ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใส และเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานต่อไปด้วย

(3) การกำหนดอัตราค่าตอบแทนพื้นฐานในส่วนของเงินเดือนประจำในระยะเริ่มแรก ไม่ควรกำหนดไว้ให้ใกล้เคียงกับขั้นสูงสุด เพื่อให้สามารถปรับอัตราค่าตอบแทนดังกล่าวได้ตามผลงาน เป็นระยะ ๆ ตลอดอายุสัญญา

(4) ให้รัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การมหานคร และ ก.พ.ร. ตรวจสอบและติดตาม ผลการดำเนินงานขององค์การมหานครต่าง ๆ หากองค์การมหานครไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ไม่คุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินงาน หรือไม่เกิดประโยชน์ต่อประชาชน อย่างแท้จริง หรือมีความซ้ำซ้อนกัน ให้พิจารณาบุลเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขต่อไป

1.2 องค์ประกอบของอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

ประกอบด้วย

$$\text{ค่าตอบแทนรวม} = \text{ค่าตอบแทนพื้นฐาน} + \text{ค่าตอบแทนผันแปร}$$
$$(100\% + 25\%) \quad (25\%)$$

ค่าตอบแทนพื้นฐาน หมายรวมถึง เงินเดือนประจำ (base salary) และประโยชน์ตอบแทนอื่นที่เป็นตัวเงิน (cash allowance) และจ่ายเป็นรายเดือน เช่น ค่าพาหนะ ค่าประกันชีวิตหรืออุบัติเหตุ ค่าประกันสังคม เงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตร เงินสำรองเลี้ยงชีพ ให้ได้รับเป็นการเฉพาะตัว และเงินช่วยเหลืออื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

² มติคณะกรรมการวันที่ 19 พฤษภาคม 2552 เน้นขอบการปรับปรุงมติคณะกรรมการเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547 โดยกำหนดให้องค์การมหานครที่ไม่สามารถดำเนินการให้อยู่ในกรอบงบเงินดังกล่าวให้นำเสนอต่อ ก.พ.ร. เพื่อพิจารณาเป็นรายกรณี โดยให้ขอความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ค่าตอบแทนพนักงาน หมายถึง ค่าตอบแทนพิเศษที่ขึ้นกับผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ องค์การมหาชน (performance based pay) โดยจ่ายภายหลังประเมินผลงานสิ้นปี คิดเป็นอัตราไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินเดือนประจำ

1.3 หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนพื้นฐาน

1) การประเมินค่างาน พิจารณาจากองค์ประกอบสำคัญ 3 มิติ คือ

(1) **มิติด้านความรับผิดชอบในการบริหารงาน** เป็นการประเมินในเบื้องต้นด้วยผลการกิจที่แตกต่างกันในด้านผลกระทบที่จะเกิดจากการปฏิบัติงานขององค์การ ขนาด ขอบเขต และความซับซ้อน ใน การบรรลุเป้าหมายตามภารกิจขององค์การ โดยพิจารณาจากเทคนิคหรือเทคโนโลยีที่ใช้ ความหลากหลายของผู้รับบริการ ขอบเขตความครอบคลุมของการให้บริการ ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อส่วนรวมขององค์การมหาชนนั้น ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยส่วนรวม

(2) **มิติด้านประสบการณ์ของผู้อำนวยการ** เป็นการประเมินในเบื้องต้น ความสามารถของผู้อำนวยการที่ต้องการในการบริหารองค์การมหาชน ทั้งความรู้วิชาการ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการบริหารองค์การมหาชน ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ทักษะการติดต่อสื่อสารในการบริหารองค์การมหาชน

(3) **มิติด้านสถานการณ์** เป็นการประเมินในเบื้องต้น ความสามารถสำคัญของภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์การมหาชนที่มีต่อความสำเร็จตามนโยบายของรัฐบาล ที่ต้องการให้เกิดผลในระยะเวลาอันสั้น หรือจำกัด รวมถึงความจำเป็นในแต่ละช่วงที่อาจจะต้องการผู้อำนวยการที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เฉพาะด้านที่แตกต่างกัน

กลุ่มองค์การมหาชน การประเมินค่างานที่พิจารณาจากองค์ประกอบสำคัญ 3 มิติข้างต้น
สามารถจัดกลุ่มขององค์การมหาชน ได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 พัฒนาและดำเนินการตาม นโยบายสำคัญของรัฐเฉพาะด้าน	<p>องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาและดำเนินการตามนโยบายสำคัญเฉพาะด้านของรัฐให้เกิดผลในท่างปฏิบัติภายใต้ระยะเวลาจำกัด ซึ่งต้องการผู้บริหารที่มีความสามารถสูงในการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ การบริหารเครือข่ายหรือการบริหารองค์กรที่มีสาขา ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ</p> <p>ทั้งนี้ องค์การมหาชนที่จะถูกจัดลงในกลุ่มที่ 1 ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรี</p>
กลุ่มที่ 2 บริการที่ใช้เทคนิควิชาการ เฉพาะด้านหรือสหวิทยาการ	<p>องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่ใช้วิชาชีพระดับสูงชั้นนำ หรือเป็นงานศึกษาวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ ที่มีเป้าหมายในการเริ่มหรือสร้างนวัตกรรมที่จำเป็นต้องใช้ผู้มีความรู้ ความสามารถเฉพาะ และความสามารถในการบริหารองค์กรที่มีกิจกรรมหลากหลาย มีขอบเขตการทำงานครอบคลุมในระดับประเทศ หรือต้องดำเนินกิจกรรมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์โดยการร่วมมือกับต่างประเทศ</p>
กลุ่มที่ 3 บริการสาธารณะทั่วไป	<p>องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ดำเนินงานศึกษาวิจัยทั่วไปหรืองานบริการทั่วไป หรืองานปกติประจำ หรืองานให้บริการแก่กลุ่มลูกค้า/ผู้รับบริการเฉพาะครอบคลุมในขอบเขตจำกัด ใช้ผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารองค์กรขนาดเล็กที่มีธุรกิจไม่หลากหลาย</p>

2) การกำหนดค่าตอบแทนพื้นฐาน : เงินเดือนประจำ

หลักการ

- (1) กำหนดจากค่างานบนพื้นฐานของกลุ่มองค์การมหาชนที่แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ
 - กลุ่มที่ 1 พัฒนาและดำเนินการตามนโยบายสำคัญของรัฐเฉพาะด้าน
 - กลุ่มที่ 2 บริการที่ใช้เทคนิควิชาการเฉพาะด้าน หรือสหวิทยาการ
 - กลุ่มที่ 3 บริการสาธารณะทั่วไป

(2) อัตราค่าตอบแทนที่กำหนด ได้กำหนดจากพื้นฐานอัตราค่าตอบแทนของผู้บริหาร ของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ และสถาบันอิสริยยศที่มีลักษณะงาน ใกล้เคียงกับองค์การมหาชนตามพระราชบัญญัติองค์กรรมมหาชน พ.ศ. 2542 ที่ได้สำรวจในปี พ.ศ. 2547

(3) กำหนดอัตราค่าตอบแทนพื้นฐานในส่วนของเงินเดือนประจำของผู้อำนวยการ ในขั้นต่ำที่อัตราเดือนละ 100,000 บาท ทุกกลุ่ม ซึ่งได้จากการเทียบเคียงกับอัตราค่าตอบแทนของ หน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกับองค์การมหาชนและราคากลาง บนหลักการที่ถือว่า ผู้บริหารองค์การของรัฐในลักษณะองค์การมหาชนจะต้องมีสมรรถนะพื้นฐานขั้นต่ำที่เท่ากัน

อัตราเงินเดือนผู้อำนวยการองค์การมหาชน

กลุ่ม	อัตราขั้นต่ำและขั้นสูงต่อเดือน
กลุ่มที่ 1	100,000 – 300,000
กลุ่มที่ 2	100,000 – 250,000
กลุ่มที่ 3	100,000 – 200,000

(4) การกำหนดอัตราค่าตอบแทนในครั้งแรกไม่ควรกำหนดเริ่มต้นที่ขั้นสูงสุด เพื่อที่จะ สามารถปรับเงินเดือนในแต่ละปีได้อย่างเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ

3) การกำหนดค่าตอบแทนพื้นฐาน : ประโยชน์ตอบแทนอื่นที่เป็นตัวเงิน (cash allowance) หลักการ

(1) กำหนดให้เพื่อเป็นสวัสดิการในการจุงใจแก่ผู้อำนวยการองค์การมหาชน โดยครอบคลุมถึงค่าพาหนะ ค่าประกันชีวิตหรืออุบัติเหตุ ค่าประกันสังคม เงินช่วยเหลือการศึกษาของ บุตร เงินสำรองเลี้ยงชีพ สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล และเงินช่วยเหลืออื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการ กำหนด ทั้งนี้ ให้มีอัตราไม่เกิน 25% ของเงินเดือนประจำ

(2) คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีรักษาการเป็นผู้กำหนด ประโยชน์ตอบแทนอื่นที่เป็นตัวเงิน